

КОНСПЕКТ

ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА МЕДИЦИ

I КУРС, 2011/2012

Тестът по български език за медици в първи курс проверява езиковата компетентност и комплексните речеви умения, свързани с академичното обучение по предклиничните дисциплини.

Тестът се състои от три раздела:

- ◆ I раздел: Слушане с разбиране (2 части)
- ◆ II раздел: Граматика, лексика и терминология (5 части)
- ◆ III раздел: Четене и писане (2 части)

Оценяването е в точки, чийто брой е посочен предварително за всяка тестова задача.

Не се позволява използването на учебници, речници, записки и други помощни материали.

Кандидатите трябва да докажат **езикови знания и умения**, свързани със стиловата специфика на академичния медицински текст по изучаваните предклинични дисциплини:

I. Граматика, лексика и терминология

1. Специализирана лексика и терминология по основни теми от *анатомия, цитология, хистология, ембриология, биология, физика и химия*.

2. Специфични особености и употреба на частите на речта в специализирания медицински текст.

3. Функционални модели изречения за изразяване на *дефиниция, класификация, състав и строеж, сравнение, еднаквост и различие, влияние и взаимодействие, причинно-следствена връзка*.

4. *Синонимични, антонимични и паронимични отношения* на лексикалните единици в специализирания текст.

5. Структурно-съдържателни и композиционно-логически особености на специализирания текст.

6. Трансформации на текста.

II. Речеви умения:

1. Слушане - Студентът разбира научно популярни медицински текстове както и текстове от учебната литература (700 думи) по предклиничните дисциплини, представени с умерено темпо, ясна дикция и стандартно произношение. Реагира адекватно на въпроси към съдържанието на изслушаната информация.

2. Четене – Студентът разбира основната информация от текстове до 700 думи по горепосочените теми и:

- ◆ определя темата на текста;
- ◆ формулира заглавие;
- ◆ определя ключови думи и термини;
- ◆ открива дефиниции, класификации, структури, функции;
- ◆ дефинира основни понятия в текста;
- ◆ отговаря на въпроси по съдържанието на текста.

3. Писане:

- ◆ пише кратки резюмета на научен текст до 700 думи;
- ◆ самостоятелно съставя и пише авторски текст - описание на орган или система, по зададена тема, по ключови думи или по илюстративен материал;
- ◆ използва езикови средства, правопис и пунктуация, които не затрудняват разбирането;
- ◆ демонстрира правопис и пунктуация в нормите на съвременния български език.

Препоръчвана литература:

1. Тачева, В. *Български език за медицински цели*, Издателска къща СТЕНО, Варна, 2000 г.
2. Гусийска, М. *Български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация от I курс, аспиранти и специализанти*. С., 1993 г.
3. Савова, Л. *Кратка българска граматика за чуждестранни студенти*, С., 1984 г.
4. Маслов, Ю. *Грамматика на българския език*. С., 1982 г.
5. Кръстев, Б. *Грамматика за всички*, Наука и изкуство, С., 1992 г.
6. Кръстев, Б. *Грамматика на комуникацията*, Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, С., 1990 г.
7. Пашов, П. *Българският глагол*. Издателство “Наука и изкуство” С., 1966г.
8. Няголова, В. *Учебни материали по български за медици*, МУ-Варна, 2012 г.

КОНСПЕКТ

ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА МЕДИЦИ

II КУРС, 2011/2012

Тестът по български език за медици във втори курс проверява езиковата компетентност и комплексните речеви умения, адекватни на комуникативните нужди в академичното обучение по предклиничните и клиничните дисциплини.

Тестът се състои от три раздела:

- ◆ I раздел: Слушане с разбиране (2 части)
- ◆ II раздел: Граматика, лексика и терминология (5 части)
- ◆ III раздел: Четене и писане (2 части)

Оценяването е в точки, чийто брой е посочен предварително за всяка тестова задача.

Не се позволява използването на учебници, речници, записки и други помощни материали.

Кандидатите трябва да докажат **езикови знания и умения**, свързани със стилската специфика на академичния медицински текст в предклиничните и клиничните дисциплини, както и специфични комуникативни умения за общуване с пациент:

I. Граматика, лексика и терминология

1. Специализирана лексика и терминология по основни теми от *анатомия, физиология, биофизика, биохимия, пропедевтика на вътрешните болести*.

2. Професионални диалози. *Снемане на анамнеза*.

3. Понатие за текст, микротекст и абзац. Свързаност на текста. *Описание на нозологична единица*.

4. Структурно-езикови особености на *описанието, повествованието и разсъждението* в медицинския академичен текст.

5. Структурно-езикови особености на специализиран медицински текст по клиничните дисциплини. *Пропедевтика на вътрешните болести*.

5. Композиционно-логически план на специализиран текст по клиничните дисциплини: *Дефиниция, Етиология, Патогенеза, Клинична картина, Диагноза, Лечение, Профилактика*.

6. Трансформации на текста: *Подробен и кратък тематичен план, Резюме*.

II. Речеви умения:

1. **Слушане** - Студентът разбира научно популярни медицински текстове както и текстове от академичната литература (800 думи) по предклиничните и клиничните дисциплини, представени с умерено темпо, ясна дикция и стандартно произношение. Отговаря адекватно на въпроси по основната текстова информация, както и на въпроси-стимули, свързани с професионалната комуникация между лекар и пациент.

2. Четене – Студентът чете с разбиране и с елементи на анализ основната информация от специализиран текст до 800 думи и:

- ◆ определя макротемата на текста;
- ◆ формулира заглавие;
- ◆ определя ключови думи и термини;
- ◆ открива микротемите и структурно-смысловите единици на текста-микротекстове.
- ◆ отговаря адекватно на въпроси по съдържанието на текста.

3. Писане:

- ◆ Пише авторски текст-есе на научно-популярна медицинска тематика в обем от 600 думи.
- ◆ Пише авторски текст - описание на орган или система, по зададена медицинска тема, по ключови думи или по илюстративен материал;
- ◆ пише кратко резюме на научен текст до 800 думи;
- ◆ използва езикови средства, правопис и пунктуация, които не затрудняват разбирането;
- ◆ демонстрира правопис и пунктуация в нормите на съвременния български език.

Препоръчвана литература:

1. Гачева, В. *Български език за медицински цели*, Издателска къща СТЕНО, Варна, 2000 г.
2. Гусийска, М. *Български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация от I курс, аспиранти и специализанти*. С., 1993 г.
3. Савова, Л. *Кратка българска граматика за чуждестранни студенти*, С., 1984 г.
4. Маслов, Ю. *Грамматика на българския език*. С., 1982 г.
5. Кръстев, Б. *Грамматика за всички*, Наука и изкуство, С., 1992 г.
6. Кръстев, Б. *Грамматика на комуникацията*, Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, С., 1990 г.
7. Пашов, П. *Българският глагол*. Издателство “Наука и изкуство” С., 1966г.
8. Няголова, В. *Учебни материали по български за медици*, МУ-Варна, 2012 г.